

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Vtrum impotentia ad actum coniugalem sit impedimentum
dirimens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

DUBIUM I.

Utrum impotentia ad actum conjugalem sit impedimentum dirimens?

Respondeo: Impedimentum ad actum conjugalem est impedimentum dirimens. Ratio est; quia nemo potest se obligare ad id, quod nullo modo potest prestare. Unde hoc impedimentum est iuris naturae.

Notandum Primò: Impotentiam, quae est impedimentum dirimens, esse illam, per quam non possunt uti actu coniugij, siue ex parte viri, siue mulieris: ut si vir sit frigidus, si maleficio teneatur, si perfectè eunuchus, exsectus, attritus; si vxor sit angustior. Nec refert, utrum hoc impedimentum sit cognitum, an ignoratum. Si enim tempore contractus subest, irritat contractum. Secus est si contractui superueniat. Matrimonium enim validum, non potest, nisi morte dirimi, praefertim tentatà copulà. Ad Romanos 7. 1. ad Corinth. 7.

Notandum Secundò: Hanc impotentiam, ut dirimat, debere esse perpetuam. Temporalis enim non dirimit: ut si adolescens expleto anno 14. ob naturæ imbecillitatem sit impotens huius actus, crescente tamen aetate sit futurus potens, matrimonium eius est validum. Si tamen ante completum decimum quartum aetatis annum contraxit cum tali defectu, est irritum, quamvis ille defectus temporalis sit. Sic enim Iura statuerunt, nempe ut matrimonium ante completum decimum quartum annum viri, & duodecimum feminae contractum, sit irritum, nisi malitia suppleat aetatem: ut patet Capitulo ultimo de Desponsatione impuberum. & Capitulo vnico in 6. eodem titulo, quae malitia duo continet: scilicet sufficientem discretionem ad talem contractum, & potentiam copulae conjugalis. Unde quando haec duo adfunt ante hoc tempus expletum, etiam si adhuc quinque vel sex menses desint, matrimonium est validum: si absint, est inualidum; ut patet ex locis citatis.

Ut autem dicatur impedimentum perpetuum, debet esse tale, ut ope humana tolli nequeat, vel saltem non sine peccato. Unde si maleficio dumtaxat possit curari, censetur perpetuum. Similiter si non possit curari sine probabili mortis periculo, vel grauissimo cruciatu, ut patet Capitulo Fratemitatis, De frigidis & maleficiatis.

Notandum Tertiò: Quando dubium est, utrum impedimentum sit perpetuum, concedi à Canonibus ordinariè triennium, ad bona fide experendum; ut habetur Capitulo Laudabilem, De frigidis & maleficiatis. Si intra illud tempus non successerit, Ecclesia pronuntiare debet sententiam diuortij. Quod si postea deprehendatur impedimentum non fuisse verò perpetuum, reuocandi sunt ad prius matrimonium, etiam si alia matrimonia iniuissent: ut patet Capitulo Accepisti, & Capitulo Fratemitatis, De frigidis & maleficiatis. Reliqua pertinent ad iudices & ad medicos, potius quam ad confessarios. Vide plura apud Siluestrum, Matrimonium 8. num. 16.

DUBIUM II.

Utrum liceat tollere ligaturas, nodos, volumina capillorum, & alia signa malefica, posita à maleficis, eo fine ut diabolus desinat nocere?

Quidam putant non licere. Fundamentum praecipuum est, quia hoc est implicite pacisci cum Demone. Sed

Dico Primò: Esti nullo modo concessum sit illa tollere alio maleficio seu incantamento; aut petere à malefico, quamuis ad id parato, ut per maleficum ea tollat: tamen omnino licitum est ea tollere & destruere absque maleficio, ubi iuuenta fuerint.

Prima & Secunda Pars est omnino certa, & communis Doctorum, excepto Angelo verbo Superstitio 6. 13. & Petro Aureolo, quem ibidem citat. Hi enim, etsi concedant esse illicitum incantationes facere, licitum tamen putant ut alterius incantatione seu maleficio ad tollendum malum à nobis, vel ab alijs, modò ille paratus sit arte sua uti. Sed refutatur ab omnibus tamquam error. Vide Caietanum tomo 2. Opusculo 12. Siluestrum verbo Maleficum qu. 8. & Castro lib. 1. De iusta haereticorum punitione c. 15. Ratio est: quia illa malefici operatio est intrinsecè mala, cù sit vsus artis magicæ, & tacita vel optinendù expressa demonis inuocatio ad aliquem effectum, ac proinde nullo modo bene fieri potest. Ergo nec petere; nec consentire potes, ut fiat; iuxta illud ad Rom. 1. v. 32. Qui talia agunt, digni sunt morte, non solum qui faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus. Secus est, cum petitur iuramentum ab eo, qui putatur per falsos Deos iuraturus: aut mutuum ab eo, qui solet exigere vsuras: nam id, quod hic petitur, malum non est, & bene fieri potest, si velit is à quo petitur.

Tertia Pars est communis sententià omnium Doctorum, qui hanc quaestionem attingunt: inter quos Henricus à Gandauo Quodlibeto 5. qu. 33. Scotus in 4. dist. 34. ubi dicit, ridiculum esse, querere, an liceat tollere maleficum intentione curandi maleficiatum. Non enim, inquit, solum licet, sed etiam est meritorium destruere opera Diaboli. Idem docet Gabriel iisdem parèntibus in 2. dist. 8. quaest. 2. ar. 4. dub. 2. Caietanus tom. 2. Opusc. 12. Duobus modis, inquit, contingit maleficum à maleficis solui. Primò, Per simplicem dissolutionem, seu destructionem malefici prius facti; puta dissolueno ligaturam capillorum cum annulo ligneo &c. & hoc absque dubio licitum est, nec est opus malefici ut maleficus est, sed hominis scientis impedimentum boni proximi sui: quia hic nulla euenit Demonum inuocatio, sed sola dissolutio signi, quo durante Diabolus statuerat malum alterius continuare. Secundò, Per inuocationem Demonum seu aliud maleficum: & hoc absque dubio peccatum est mortale. Haec ille. Idem docet Siluester verbo Maleficum quaest. 7. & 8. & ceteri Doctores, qui Summas scripserunt, ut Rosella, Angelica, & Fumus verbo Maleficum, nu. 2. Alphonsus à Castro lib. 1. de iusta haereticorum punitione, cap. 15. Dominicus Soto dist. 34. quaest. vnica art. 3. Potest, inquit, quisque conuenire maleficum, & rogare, imò & pecunià ab illo extorquere, ut illas ligaturas quas habet sepultas, aut suspensas, aut alicubi asseruatas, inde dimoueat: quia

388

Quae Impotentia dirimat.

An etiam Impotentia temporalis dirimat, & quo casu?

Quando censetur hoc impedimentum perpetuum.

Quid in dubio, an sit Impotentia perpetua.

189

Non licet ea tollere alio maleficio, nec petere à malefico ut maleficio tollat.

190
Licet ea tollere sine Maleficio.

illud